

Na podlagi prve alineje 13 .člena Pravilnika o organiziranosti vodnikov Planinske zveze Slovenije in tretjega odstavka 30. člena Statuta Planinske zveze Slovenije je Zbor predstavnikov vodniških odsekov Planinske zveze Slovenije, dne 24. novembra 2018, sprejel Pravilnik o spremembah in dopolnitvah vodnikov Planinske zveze Slovenije, h kateremu je Upravni odbor PZS na podlagi točke n prvega odstavka 32. člena Statuta PZS podal soglasje na svoji seji, dne _____

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika vodnikov Planinske zveze Slovenije

1. člen

V Pravilniku vodnikov Planinske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) se v prvem odstavku 19. člena spremeni besedilo tako, da se za besedilom »31. december tretjega leta« črta piko in se jo nadomesti z vejico ter se nadaljuje z besedilo »leto, v katerem so opravili izpit, pa ne.«.

2. člen

V 21. členu se besedilo četrtega odstavka dopolni tako, da se za besedilom »Ustrežno zdravstveno stanje glede na zahtevnost posamezne kategorije kandidat potrdi« doda besedilo »z ustreznim zdravniškim potrdilom (telesno in psihično)«.

3. člen

V 27. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:
»VPZS star 65 ali več let se mora za podaljšanje licence udeležiti izpopolnjevanja VPZS in biti ves čas prisoten, ni pa mu potrebno aktivno sodelovati pri delu na terenu.«

4. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi na spletni strani VK PZS.

Načelnik VK PZS:
Franc Gričar

Predsednik PZS:
Jože Rován

V času javne obravnave predloga Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika vodnikov Planinske zveze Slovenije (v nadaljevanju: Pravilnik) od 28. 10. 2018 (ko je bil objavljen na spletni strani VK PZS: <https://vk.pzs.si/>) do 2. 11. 2018 smo na Izvršni odbor Vodniške komisije (IO VK) prejeli pripombe od 6 pošiljateljev, in sicer:

1. Od Petra Zupanca, načelnika vodnikov PD Mislinja in Ivana Arka predsednika PD Mislinja smo prejeli naslednje pripombe:
 - Zmotil jih je prekratek čas za javno obravnavo Pravilnika.
 - Ne strinjajo se z 2. členom Pravilnika. Društva so že do sedaj dovolj finančno obremenjena s plačili pridobivanja in obnavljanja vodniških znanj na izpopolnjevanjih. Vsak vodnik se mora zavedati, da le zdrav in psihofizično sposoben lahko opravlja svoje delo v organizaciji.
 - Ostala dva ponujena člena sprememb se jim zdita korektna in ju podpirajo.
2. Od Valentine Posega, PD Postojna smo prejeli naslednje pripombe:
 - Zmotil jo je prekratek in neustrezno izbran (krompirjeve počitnice) čas za javno obravnavo Pravilnika.
 - Predlaga, da se v prihodnje vse predloge sprememb Pravilnika in drugih aktov, ki se tičejo planinskih vodnikov ne zgolj objavi na spletni strani VK PZS, ampak se jih tudi pošlje po e-pošti vsem vodnikom.
 - Predlaga, da bi bilo dobro v 2. členu Pravilnika bolj razdelati navedbo "z ustreznim zdravniškim potrdilom (telesno in psihično)". Ta popravek sicer izpusti tisto izjavo, ki je zdravniki do sedaj niso hoteli podpisati in s tem omogoči, da vsak zdravnik svoje mnenje o stanju pacienta napiše po svoje; ne ve pa, kako in kaj bi zdravniki napisali.
3. Od Bojana Rotovnika smo prejeli predlog za spremembo 9. člena Pravilnika VPZS tako, da se za angleški naziv uporabi kratica PZS in ne AAS. Že pred časom so prevajalci opozorili, da se v tuj jezik prevaja naziv organizacije, ne pa tudi kratica. Podobno imajo urejeno praktično vse večje planinske zveze, kjer tudi v angleških tekstih dosledno uporabljajo kratice, ki izhajajo iz njihovih originalnih nazivov (DAV, CAI, OeAV ...). Tudi Mednarodno združenje planinskih organizacij dosledno uporablja kratico UIAA (iz francoskega naziva organizacije), čeprav je angleški naziv: International Climbing and Mountaineering Federation.
4. Od Marije Kuhar, PD Postojna smo prejeli pripombe:
 - Ne strinja se z 2. členom Pravilnika, ki je in bo še vedno nedorečen: katera zdravstvena stanja so omejitve, kdo naj izdaja potrdila? To si lahko vsak zdravnik ali kandidat ali član komisije, ki odloča, razlaga po svoje. Meni, da je potrebno dikcijo spremeniti, opredeliti, kdo izdaja taka potrdila in katere smernice naj so izdajatelju potrdil merilo, če so potrdila dejansko potrebna. Osebni zdravniki marsikje nasprotujejo izdajanju le-teh. Še več, obstajajo vodniki, ki se bodo zaradi zdravstvenega stanja samoiniciativno ustavili, medtem ko drugih meril varnega vodenja ne upoštevajo.
5. Od Dragice Onič, PD Poljčane smo prejeli pripombe:
 - Nasprotuje 1. členu Pravilnika, ki je povsem jasen že takšen, kot je sedaj.
 - Nasprotuje 2. členu Pravilnika in uvedbi zdravniškega potrdila izdanega od zdravnika. (Zapis »telesno in psihično« - je nenavaden.) Dovolj je, če kandidat poda lastno izjavo in s tem prevzame tveganje nase, saj mora biti polnoleten. Zadeve s potrdili vzamejo precej časa in tudi stroški niso zanemarljivi.
 - Nikjer v Pravilniku VPZS ni zapisano, da velja opravljen tečaj za mladinskega voditelja kot sprejemni izpit za A tečaj.

Odgovor IO VK na prejete pripombe:

- Rok za javno obravnavo je res kratek, vendar glede na vsebino predlaganih sprememb in prejete pripombe dovolj dolg. Bistveno daljša javna obravnava ne bi prispevala h krajši obravnavi Pravilnika na Zboru vodnikov, saj se je potrebno opredeliti do vseh prejetih pripomb. Veliko število prejetih pripomb postopka obravnave in potrditve sprememb praviloma ne skrajša, ampak podaljša. Je pa smotrno upoštevati predlog za daljšo obravnavo pri spremembah, ki se napovedujejo v povezavi z Zakonom o športu, ki bodo prinesle korenitejše spremembe sistema vodništva. Prav tako bi bilo smotrno poslati bodoče predloge sprememb pravnih aktov vsem vodnikom po e-pošti.
- VK predlaga obvezen zdravniški pregled za vse, ki se prvič vključujejo v sistem vodništva, da se pred vstopom v vodništvo temeljito preveri zdravstveno stanje bodočega vodnika po poenoteni metodologiji na medicini dela. Tako bi zagotovili višjo raven zdravstvenega stanja bodočih vodnikov, prav tako bi se izognili, da bi se usposabljanja za vodnika udeležil nekdo, ki fizično ali psihološko za to ni primeren. Cena bi bila 65 €, kar je morda za posameznika ali društvo veliko, če pa primerjamo ceno takšnega pregleda s pregledom za vozniški izpit (za C kategorijo 97 € ali 99 € za D kategorijo - avtobus) ali kakšne druge nevarne dejavnosti (za delo na višini 97 €) je cenejši.
- Predlog spremembe 9. člena Pravilnika VPZS je utemeljen, zato se ustrezno dopolni Pravilnik.
- Predlog spremembe 19. člena Pravilnik VPZS je redakcijske narave, zaradi jasnejšega razumevanja navedene določbe.
- V Pravilniku VPZS ni izrecno zapisano, da velja opravljen tečaj za mladinskega voditelja kot sprejemni izpit za A tečaj. V 3. alineji drugega odstavka 21. člena Pravilnika VPZS je navedeno, da mora kandidat za VPZS uspešno opraviti izpit iz snovi Planinske šole. Ker program Mladinskega voditelja zajema tudi znanje Planinske šole, se šteje, da ima mladinski voditelj že osvojeno znanje Planinske šole, zato mu ni potrebno ponovno opravljati izpita iz snovi Planinske šole pred začetkom tečaja za VPZS kategorije A.

Na podlagi prve alineje 13. člena Pravilnika o organiziranosti vodnikov Planinske zveze Slovenije in tretjega odstavka 30. člena Statuta Planinske zveze Slovenije je Zbor predstavnikov vodniških odsekov Planinske zveze Slovenije, dne 24. novembra 2018, sprejel Pravilnik o spremembah in dopolnitvah vodnikov Planinske zveze Slovenije, h kateremu je Upravni odbor PZS na podlagi točke n prvega odstavka 32. člena Statuta PZS podal soglasje na svoji seji, dne _____

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika vodnikov Planinske zveze Slovenije

1. člen

V Pravilniku vodnikov Planinske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) se v drugem odstavku 9. člena spremeni besedilo tako, da se besedo »AAS« nadomesti z besedo »PZS«.

2. člen

V pravilniku se v prvem odstavku 19. člena spremeni besedilo tako, da se za besedilom »31. december tretjega leta« črta piko in se jo nadomesti z vejico ter se nadaljuje z besedilom »leto, v katerem so opravili izpit, pa ne.«.

3. člen

V 21. členu se besedilo četrtega odstavka dopolni tako, da se za besedilom »Ustrezno zdravstveno stanje glede na zahtevnost posamezne kategorije kandidat potrdi« doda besedilo »z ustreznim zdravniškim potrdilom (telesno in psihično)«.

4. člen

V 27. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:
»VPZS star 65 ali več let se mora za podaljšanje licence udeležiti izpopolnjevanja VPZS in biti ves čas prisoten, ni pa mu potrebno aktivno sodelovati pri delu na terenu.«

5. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi na spletni strani VK PZS.

Načelnik VK PZS:
Franc Gričar

Predsednik PZS:
Jože Rován

Členi Pravilnika vodnikov Planinske zveze Slovenije, ki se spreminjajo:

9. člen

Značka in izkaznica VPZS sta enotni.

Značka VPZS je ovalne oblike, rahlo izbočena navzven, srebrno kovinske barve. V sredini je znak PZS modre barve, nad znakom ob zgornjem robu je zapisano Vodnik PZS v rdeči barvi, ob spodnjem robu pa isto besedilo izpisano tudi v angleščini: Guide AAS. Vsaka značka je oštevilčena na hrbtne strani, na sprednji strani pod znakom PZS pa sta vgravirana ime in priimek VPZS. Seznam izdanih značk vodi strokovna služba PZS.

Izkaznica je modre barve in žepne velikosti. Na naslovni strani je znak PZS in besedilo: Vodnik Planinske zveze Slovenije ter v angleščini: Guide of Alpine Association of Slovenia. Izkaznica vsebuje osebne podatke, sliko ter podatke o doseženi kategoriji in registraciji. Seznam izdanih izkaznic vodi strokovna služba PZS.

19. člen

Po uspešno opravljenem izpitu postanejo kandidati pripravniki za VPZS oziroma pripravniki v višji kategoriji vodenja. Pripravnništvo za VPZS oziroma pripravnništvo v višji kategoriji vodenja lahko traja največ tri leta, pri čemer se upošteva 31. december tretjega leta. Leto, v katerem so opravili izpit, pa ne. V tem času morajo pripravniki pod nadzorom voditi ture, ki po težavnosti sodijo v kategorijo vodenja, za katero se opravlja pripravnništvo:

- če je usposabljanje sklenil z oceno uspešno opravil: najmanj osem različnih tur, pri najmanj treh registriranih vodnikih enake ali višje kategorije;
- če je usposabljanje sklenil z oceno zelo uspešno opravil: najmanj pet različnih tur, pri najmanj dveh registriranih vodnikih enake ali višje kategorije.

Vsako pripravniško turo morajo pripravniki voditi pod mentorstvom registriranega VPZS enake ali višje kategorije vodenja. Pri mentorstvu na petih pripravnških turah morata sodelovati najmanj dva registrirana VPZS, pri osmih turah pa najmanj trije registrirani VPZS, vendar ne hkrati. Pripravnik za VPZS oziroma pripravnik v višji kategoriji vodenja lahko vodi tudi pod mentorstvom aktivnega gorskega vodnika. Od registriranega VPZS ali gorskega vodnika mora dobiti pisno mnenje o opravljenem vodenju.

Če pripravnik ne vodi ture pod mentorstvom, je lahko v času pripravnništva le pomočnik registriranemu VPZS na turi enake kategorije vodenja, v kateri opravlja pripravnništvo.

Kadar se določena kategorija vodenja prizna na osnovi Navodila za pridobitev in potrditev vodniških kategorij v posebnih primerih, je potrebno za kategorije A, D in G opraviti 8 pripravnških tur pri najmanj treh različnih ustreznih vodnikih, za ostale kategorije pa 5 pri najmanj dveh ustreznih različnih vodnikih. V kolikor nekdo pridobi dve kategoriji hkrati, potem je potrebno za potrditev teh kategorij opraviti 8 pripravnških tur za zahtevnejšo kategorijo pri najmanj treh različnih ustreznih vodnikih.

21. člen

Pogoji za pridobitev naziva VPZS in napredovanja v višje kategorije vodenja, ki jih mora izpolniti kandidat, ob prijavi oz. do začetka tečaja, so splošni in posebni.

Splošni pogoji so:

- starost najmanj 18 let (do začetka tečaja);
- dosežena IV. stopnja šolske izobrazbe (končana srednja poklicna šola) ali status dijaka 4. letnika srednje šole (do začetka tečaja);
- uspešno opravljen sprejemni izpit iz snovi Planinske šole (do začetka tečaja za A kategorijo; sprejemni izpit velja do 31. decembra naslednjega leta z možnostjo podaljšanja za največ eno leto);

- uspešno opravljena preizkusna tura za kategorije A, D in G (do začetka tečaja; preizkusna tura velja do 31. decembra naslednjega leta z možnostjo podaljšanja za največ eno leto);
- članstvo v planinskem društvu, ki je član PZS (ob prijavi);
- petletna predhodna aktivnost v planinstvu (ob prijavi);
- ustrezno zdravstveno stanje (ob prijavi);
- sposobnost samostojnega gibanja na turah, ki so za eno stopnjo težje od tiste, za katero si prizadeva pridobiti pravico vodenja (ob prijavi).

Kandidat dokazuje, da izpolnjuje splošne pogoje z ustreznimi dokumenti.

Ustrezno zdravstveno stanje glede na zahtevnost posamezne kategorije kandidat potrdi s podpisom izjave o ustreznem zdravstvenem stanju, sposobnost samostojnega gibanja pa s spiskom tur, določenih v nadaljevanju tega člena.

Posebni pogoji za posamezne kategorije so (ob prijavi):

Lahke kopne ture – A kategorija:

V zadnjih petih letih opravljenih najmanj:

- 10 različnih kopnih tur nad gozdno mejo po lahkih označenih ali neoznačenih poteh;
- 10 različnih kopnih tur po zahtevnih ali zelo zahtevnih označenih poteh;
- 3 različne lahke kopne ture v vlogi pomočnika vodnika.*

Zahtevne kopne ture – B kategorija:

- potrjena kategorija A, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 20 različnih kopnih tur po zahtevnih ali zelo zahtevnih poteh, od tega vsaj 15 različnih kopnih tur po zahtevnih ali zelo zahtevnih poteh nad gozdno mejo; 5 različnih kopnih brezpotij;
- 3 različne zahtevne ali zelo zahtevne kopne ture v vlogi pomočnika vodnika.*

Zelo zahtevne kopne ture – C kategorija:

- potrjena kategorija B, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 20 različnih tur po brezpotju nad gozdno mejo (štejejo tudi dostopi in sestopi plezalnih smeri, če so dolgi nad 250 m višinske razlike);
- 10 različnih plezalnih vzponov vsaj II. ali višje težavnostne stopnje po lestvici UIAA;
- 10 različnih plezalnih vzponov vsaj III. ali višje težavnostne stopnje po lestvici UIAA.

Lahke snežne ture – D kategorija:

- potrjena kategorija A, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih tur po lahkih označenih poteh v snegu;
- 5 različnih tur po zahtevnih označenih poteh v snegu;
- 3 različne lahke snežne ture v vlogi pomočnika vodnika.*

Zahtevne snežne ture – E kategorija:

- potrjeni kategoriji C in D, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih tur po zahtevnih ali zelo zahtevnih označenih poteh v snegu;
- 5 različnih zimskih plezalnih vzponov.

Lahki turni smuki – G kategorija:

- potrjena kategorija D;
- poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 10 različnih lahkih turnih smukov;
- 5 različnih zahtevnih ali zelo zahtevnih turnih smukov.

Zahtevni turni smuki – H kategorija:

- potrjeni kategoriji G in E, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
- 15 različnih zahtevnih ali zelo zahtevnih turnih smukov ali alpinističnih spustov, od katerih jih mora biti vsaj 5 zelo zahtevnih ali alpinističnih spustov.

* Registriran VPZS oz. aktiven GV.

Lahke ledeniške ture – I kategorija:

- potrjena kategorija E, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
 - 10 različnih lahkih tur po ledeniškem svetu;
 - 5 različnih zahtevnih tur po ledeniškem svetu.

Ledeniški turni smuki – K kategorija:

- potrjeni kategoriji H in I, poleg tega pa v zadnjih petih letih opravljenih najmanj:
 - 15 različnih ledeniških smukov.

Plezalni vzponi – F kategorija

- potrjene kategorija C, E in I, poleg tega pa v zadnjih petih letih kot prvi ali menjaje se v vodstvu opravljenih najmanj:
 - 20 različnih kopnih smeri vsaj V+ težavnostne stopnje po lestvici UIAA;
 - 10 različnih visokogorskih plezalnih vzponov;
 - 10 različnih visokogorskih plezalnih vzponov najmanj IV. težavnostne stopnje po lestvici UIAA ali višjih od 500 m;
 - 10 različnih visokogorskih snežnih (zimskih) vzponov;
 - 5 različnih visokogorskih snežnih (zimskih) vzponov najmanj IV. težavnostne stopnje po lestvici UIAA ali višjih od 500 m;
 - 10 različnih visokogorskih lednih/kombiniranih vzponov;
 - 5 različnih visokogorskih lednih/kombiniranih vzponov najmanj IV. težavnostne stopnje po lestvici UIAA ali višjih od 500 m.

S seznamom opravljenih tur kandidat dokazuje, da izpolnjuje posebne pogoje za posamezno kategorijo.

27. člen

Licenca za vodenje velja od potrditve na SOKR tri leta oziroma do naslednje potrditve na SOKR, če je to v sklopu triletnega ciklusa oziroma ni drugačnega sklepa SOKR.

V izkaznici VPZS je napisano leto, do konca katerega mu velja licenca. Če se VPZS udeleži izpopolnjevanje VPZS v letu, v katerem mu poteče licenca, mu nova licenca ob izpolnjevanju ostalih pogojev velja do konca tretjega leta, ne upoštevajoč leta, v katerem se je udeležil izpopolnjevanja VPZS.

Če se VPZS udeleži izpopolnjevanja VPZS po izteku licence, se mu leto, v katerem se je udeležil izpopolnjevanja VPZS, šteje v triletno licenčno obdobje ali pa tistega leta nima licence.

Kot izpopolnjevanje VPZS šteje tudi uspešno končano dodatno usposabljanje, ločeno za kopne, snežne in turno smučarske kategorije ali udeležba inštruktorja na celotnem takem usposabljanju, ali udeležba inštruktorja na usklajevanju za izpopolnjevanja.